

Statens vegvesen

HB 050 Skiltnormalen

Kurs for kursholdere i arbeidsvarsling
Januar/Februar 2008
Gry H Johansen

Formålet med offentlige trafikkskilt er å dekke trafikantenes behov for informasjon og samfunnets behov for regulering av trafikken

- Varsle
- Regulere
- Informere
- Orienterere

Trafikkskiltene er deler av et informasjons- og styringssystem for trafikken

Statens vegvesen

Regelverk (3)

- FORMELT REGELVERK
 - Lover, forskrifter, retningslinjer
- UFORMELT "REGELVERK"
 - Grunnleggende trafikktekniske prinsipper
 - Etablert praksis
- KOMPETANSE
 - Kunnskaper, holdninger, erfaring

Statens vegvesen

Skiltnormalen

Gis av Vegdirektoratet med hjemmel i skilteforskriften §35

Retter seg mot:
- Skiltmyndighetene

Fastsetter:
- Detaljerte tekniske bestemmelser og retningslinjer for anvendelse, utforming, størrelse og plassering av offentlige trafikkskilt, vegoppmerking og trafikkløssignaler

Bestemmelsene er ikke forskrifter etter forvaltningsloven, men er bindende for vedtaksmyndighetene.

Verb	Betydning	Fraviktsmyndighet
"SKAL"	Krav	Vegdirektoratet
"BØR"	Anbefaling	Regionvegsjefen eller den som gir fullmakt
"KAN"	Oppfordring	Den som har myndighet til å godkjenne skiltplanen

Skiltnormalene er bindende for skiltmyndighetene

Unntak bare med samtykke fra Vegdirektoratet

Statens vegvesen

Nytt i den nye skiltnormalen:

- Endret forskrift
 - oppdatering av tekst
- Forenklet forskrift
 - overføring av bestemmelser til normalen
- Nye skilt
 - normalbestemmelser
- Nye illustrasjoner
- Revisjon av eksisterende normalbestemmelser

Statens vegvesen

Ny skiltnormal: Håndbok 050

- Del 1**
Fellesbestemmelser for trafikkskiltene
- Del 2**
Fareskilt
Markeringsskilt
Vikeplikt- og forkjørsskilt
- Del 3**
Forbudsskilt
Påbudsskilt
Opplysningsskilt
- Del 4**
Vegvisningsskilt
- Del 5**
Serviceskilt og virksomhetsvisning

Statens vegvesen

HB 050

Statens vegvesen

Normalens oppbygging:

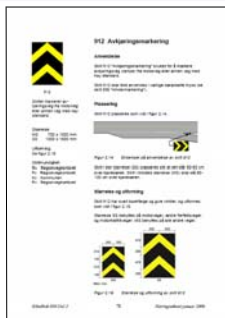
- Hovedinndeling etter skiltgruppene
- Underinndeling på hvert enkelt skilt

Under hvert enkelt skilt:

1. anvendelse
2. underskilt
3. plassering
4. størrelse og utforming

Statens vegvesen

Eksempel på side i normalen

Statens vegvesen

Fellesbestemmelser

finnes i:

- Del 1
- Innledningskapitlene til de enkelte skiltgrupper
- Fellesbestemmelser for enkelte skilt

Del 1 Fellesbestemmelser

- 1-1 Regelverk og administrasjon
- 1-2 Anvendelse
- 1-3 Plassering
- 1-4 Størrelse og utforming

Del 1 Fellesbestemmelser - nytt, endret eller utvidet

- Nye siktkrav
- Skiltkombinasjoner
- Plassering i forhold til kjørebanelen
- Valg av størrelse
- Nye skiltmønstre
- mm

Skiltplanleggerens største UTFORDRING:

Løse de ulike skiltingsoppgaver

- på enklest mulig måte
- innen det gjeldende skiltsystem
- i samsvar med god skiltpraksis
- uten å måtte ty til unormerte skilt og "spesialløsninger"

??????

- **Hvilke** skilt er nødvendig?
- **Hvordan** skal de se ut?
- **Hvor** store skal de være?
- **Hvor** skal de plasseres?

- **Hvordan** skal de henges opp?

Skiltutforming

1. Skilt med fast utforming
 - *Skiltmønstre*
2. Skilt med tilpasset utforming
 - vegvisningsskilt
 - serviceskilt
 - soneskilt
 - kjørefeltskilt
 - 560 opplysningstavle
 - underskiltBygges opp av *standardiserte utformingselementer*
3. Variable skilt

7-8 ord er nær grensen for hva en fører kan oppfatte ved en hastighet på 90 km/t

1. Ukjente førere trenger:

- 1 sekund pr ord, eller
- 2 sekunder pr meldingsenhet for skilt med 12- 16 tegn pr linje

Statens vegvesen

Figur 4.1 Anvendelse av ulike størrelser på trekantede og sirkelformede trafikkskilt

Fartsgrense (km/t)	Type veg	Skiltstørrelse
50 og lavere	Tofeltsveg Flerfeltsveg	LS MS
60, 70 og 80	Alle vegtyper	MS
90	Tofeltsveg Flerfeltsveg	MS SS
100	Motorveg	SS
-	Gang- og sykkelveg	LS

Statens vegvesen

Plassering

- Tilstrekkelig sikt mot skiltet til lesing av skiltbudskap
- Tilstrekkelig avstand mellom skilt for samme kjøretning
- Ikke for mange skilt på samme sted, logiske kombinasjoner av skilt
- Tilstrekkelig avstand til det sted det skal foretas handling
- Riktig plassering i forhold til synsfelt og refleksjonsegenskaper
- Riktig plassering i forhold til juridisk betydning og gyldighetsområde
- Visuell virkning i forhold til bakgrunn og omgivelser

Skiltkombinasjoner

Maksimalt:

- 2 hovedskilt på samme stolpe
- 1 underskilt pr hovedskilt

Skilt som står sammen må "høre sammen":

- Innholdsmessig tilknytning
- Reguleringsmessig sammenheng
- Gjelde samme punkt eller strekning
- Gjelde samme trafikantgrupper

- Så få skilt som mulig, men så mange som nødvendig
- Bare normerte skilt, symboler og utforminger
- Fysiske endringer framfor skilting
- Få og enkle reguleringer
- Enkle, korte, klare og entydige skiltbudskap
- Hensyn til det visuelle miljø

560 Opplysningstavle

- Skiltet kan inneholde opplysninger som er av betydning for trafikantene, og som ikke kan formidles ved andre trafikkskilt
- Annen bruk av skilt 560 enn det som er angitt i Skiltnormalen må godkjennes av Vegdirektoratet

Farge på 560 Opplysningstavle

Skiller mellom:

- **permanente**

og

- **midlertidige** skilt

(uansett budskap)

560 - Farge

- Alle **permanente** 560 skilt skal ha **blå** bakgrunnsfarge med hvite bokstaver.
- Alle **permanente** 560 skilt med midlertidig budskap skal ha **blå** bakgrunnsfarge med hvite bokstaver.

560 - Farge

- Alle midlertidige 560 skilt skal ha **gulgrønn** bakgrunnsfarge med sorte bokstaver. Dvs skilt i forbindelse med arbeidsvarsling eller skilt som ikke står oppe hele året (sesong).

560 - Farge

- Eksempler på 560 skilt med **gulgrønn** bakgrunnsfarge:
 - miljøfartsgrense
 - omkjøring
 - "snu -kjør ut" i tunnel
 - piggdekkgebyr/oblat
 - ved tilstelning/arrangement
 - skilt som varsler om stenging ved fjelloverganger